

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
And Cooperation SDC

HELVETAS
Swiss Intercooperation

ALBANIA

OFRIMI SHERBIMIT TË MENAXHIMIT TË MBETJEVE PËR ZONAT E VARFËRA NË MALËSI TË MADHE DHE PUKË

PLANI LOKAL PËR MANAXHIMIN E
INTEGRUAR TË MBETJEVE TË NGURTA URBANE
NË BASHKINË PUKË DHE MALËSI E MADHE

Ofrimi shërbimit për zonat e varfëra në Malësinë e Madhe dhe Pukë

Menaxhimi i mbetjeve të ngurta ka filluar të konsiderohet si një praktikë e domosdoshme në zonat rurale. Banorët e zonave rurale duhet të kenë angazhimin maksimal në mënyrë që të sigurojnë rrugë të pastra dhe një mjedis rural të shëndetshëm.

Në Bashkinë e Malësisë së Madhe dhe Pukës shërbimi i grumbullimit dhe transportit të mbetjeve ofrohet vetëm në qytet. Ndërkohë në pjesën tjetër të fshatrave të bashkive ky shërbim nuk ofrohet dhe nuk ka asnjë lloj infrastrukture për grumbullimin dhe transportin e mbetjeve.

Në pjesën më të madhe të rasteve këto zona ndodhen në distanca të largëta mbi 20km nga qendrat e banuara dhe infrastruktura rrugore është e vështirë për shkak të terrenit malor dhe rrugëve në gjendje të keqe. Një pjesë e këtyre zonave gjenerojnë një sasi shumë të vogël mbetjesh, ku një pjesë të tyre (si ato organike) i kompostojnë për pleh organik, ose i përdorin për ushqim për kafshët.

Përveç NjA Pukë, ku shërbimi nuk ofrohet në fshatin Lajthizë për shkak të terrenit të thepisur, në të gjitha NjA të tjera shërbimi nuk ofrohet në disa fshatra për shkak të territorit të vështirë për të shkuar në zonat e tyre të banuara, largësisë shumë të madhe dhe sasisë shumë të vogël të mbetjeve që ata gjenerojnë.

Sa i përket Njësisë Administrative Koplík të Bashkisë të Malësisë së Madhe shërbimi ofrohet në të gjitha fshatat përveç fshatit Drogovojë, sepse infrastruktura është shumë e dobët dhe numri i familjeve të cilave ju ofrohet shërbimi është i vogël.

Në të dyja bashkitë, arsyt kryesore të mos ofrimit të shërbimit të grumbullimit dhe transportit të mbetjeve, janë : lidhja e dobët infrastrukturore e NjA, shpërndarja e vendbanimeve në mënyrë difuzive dhe numri i vogël i familjeve. Zonat ku nuk ofrohet ky shërbim për arsyt e sipër përmendura janë të paraqitura në tabelën e përsonme (tab. 1):

Në mënyrë që të gjithë fshatrave të përmendura në tabelën e mësipërme t'ju ofrohet shërbimi i grumbullimit dhe transportit të mbetjeve duhet që të hartohet një skemë e menaxhimit të mbetjeve të ngurta.

Fillimisht, duhet të përcaktohen rrymat e mbetjeve që gjenerohen gjatë aktivitetit njerëzor në zonat rurale. Mbetje të tilla, si mbetjet nga frutat dhe zarzavatet, lulet, ushqimet e mbetura, mbetjet e kopshteve mund të klasifikohen si mbetje të biodegradueshme. Për këtë rrymë të mbetjeve qytetarët e zonave rurale në Bashkitë e Malësisë Madhe dhe të Pukës mund t'i kompostojnë dhe mund t'i përdorin si pleh në kopshtet e tyre.

Sa i takon mbetjeve të ngurta, të tilla si: letra, karton, dërrasa, shishe qelqi, etj. këto mbetje duhet të ngumbullohen individualisht nëpër shtëpi dhe më pas të dërgohen tek blerësit e materialeve të riciklueshme, duke siguruar të ardhura kundrejt sasisë që dorëzojnë.

Në zonat rurale, në shtëpitë e banorëve të zonave dhe në kopshtet e tyre gjenden dhe mbetje të cilat klasifikohen si të rrezikshme dhe të pa riciklueshme. Mbetje të tilla duhet të hidhen në për koshat e vendosur, duke siguruar kështu një sasi më të vogël të grumbulluar.

Tabela 1. Fshatrat të cilave nuk ju ofrohet shërbimi i grumbullimit dhe transportit të mbetjeve

Nr	Njësia Administrative	Fshati/Fshatrat
Bashkia Pukë		
1	NjA Qerret	Dush, Pla, Tejkoder, Vrrith, Korthpule, Kaftalle, Karme, Plet
2	NjA Qelez	Bushat Dushnezë, Midhe, Buzhalë, Levrushk Qerret i Vogël
3	NjA Rrape	Breg, Kabash Buhot, Meqe, Lumzi
4	NjA Gjegjan	Dom, Rras, Kuzhnen, Kimez, Kalivare, Mesul
5	NjA Pukë	Lajthizë
Bashkia Malësia e Madhe		
1	NjA Koplík	Drogovojë
2	NjA Gruemirë	Vajush, Duke, Gjorme i Sipërm, Egc, Lepurosh, Meshqerraj, Linaj, Kurtaj, Rrjoll, Lopç, etj.
3	NjA Kastrat	Rragam, Skaq, Kastrat, Kosan, Goraj-Gudish
4	NjA Shkrel	Rec, Lohe, Qaf-Grade, Repisht
5	NjA Kelmend	Brojë, Kozhnje, Selcë, Vukël, Lëpushë, Vermosh, Nikç

Mbetjet e rrezikshme dhe të pariciklueshme duhet që të transportohen nga koshat drejt pikave të transferimit ose drejt landfillit.

Më poshtë jepet një skemë e thjeshtë e menaxhimit të mbetjeve në fshatrat e Bashkisë të Malësisë së Madhe dhe Pukës (fig. 1).

Banorëve, të cilëve nuk i ofrohet shërbimi i grumbullimit dhe transportimit të mbetjeve duhet t'ju sigurohet një model më i përshtatshëm në mënyrë që të shërbehen nga bashkia.

Në raste të tilla, bashkia duhet t'ju sigurojë atyre një "kalendar aktivitesh". Për mbetjet të cilat duhet të kompostohen, bashkia duhet që t'i sigurojë banorëve koshat e përshtatshëm të kompostimit.

Për materialet e riciklueshme, banorët duhet të vendosen në kontakt me një blerës të këtyre materialeve. Kompania e cila siguron mbledhjen e mbetjeve të riciklueshme duhet të përcaktojë paraprakisht një ditë të javës, e cila do të jetë e vlefshme për blerjen e "produkteve" të grumbulluara nga banorët e zonës.

Për materialet të cilat do të duhet të depozitohen në stacionet e transferimit apo në landfill, banorët duhet t'i vendosin ato nëpër koshat e vendosur nëpër lagje. Reduktimi i bërë që në burim për rrymat e tjera të mbetjeve sjell zvogëlimin e sasisë së mbetjeve nëpër kosha.

Duke qënë se fshatrat janë të vendosur në mënyrë të shpërndarë dhe aksesueshmëria e tyre është e vështirë, rekomandohet që mbledhja e mbetjeve të kryhet me triçikël dhe në mënyrë periodike, çdo javë.

Figura 1. Skema e thjeshtëzuar për menaxhimin e mbetjeve të ngurta në zonat rurale

